

Til lovforslag nr. L 218. Betænkning afgivet af Kulturudvalget den 12. april 1989

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed

(Reklame i lokal-tv m.v.)

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til kommunikationsministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Udvalget har endvidere modtaget mundtlig og/eller skriftlig henvendelse fra:

Dansk Annoncørforening,
TV-Næstved og
TV-Aalborg.

Der er af kommunikationsministeren og af forskellige mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Kommunikationsministeren har oplyst, at den foreslåede ændrede affattelse af lovens § 4 om Danmarks Radios og TV 2's betaling for Post- og Telegrafvæsenets ydelser vedrørende etablering og drift af sendernet ikke indebærer nogen ændring af det grundlæggende princip, at der alene er tale om en dækning af P & T's omkostninger i denne forbindelse. Omkostningerne vil kunne omfatte anlægs- og projekteringsudgifter, driftsudgifter, finansieringsomkostninger og generalomkostninger.

Kommunikationsministeren har endvidere tilkendegivet, at reklametiden på TV 2's landsdækkende program vil blive fordelt, således at to blokke placeres i tilknytning til den primære nyhedsudsendelse, medens yderligere én blok placeres i den øvrige aftensendeflade.

Endelig er det blevet oplyst, at det er hensigten i løbet af foråret at give Kulturudvalget en redegørelse for de lokale radio- og tv-stationers benyttelse af ydelser fra de regionale televirksomheder og Statens Teletjeneste. I redegørelsen vil indgå overvejelser af mulighederne for forbedring og billiggørelse af betjeningen af de lokale stationer.

Herefter indstiller et *flertal* (Socialdemokratiets, Det Konservative Folkepartis, Venstres, Det Radikale Venstres, Centrum-Demokraternes og Kristeligt Folkepartis medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af kommunikationsministeren stillede ændringsforslag.

Et mindretal inden for flertallet (Det Konservative Folkepartis, Venstres og Det Radikale Venstres medlemmer af udvalget) er særdeles tilfreds med, at det nu er lykkedes at få skabt flertal for forbedrede finansieringsmuligheder for TV 2 og for lokal-tv. Vi konstaterer, at Socialdemokratiets holdning til reklamefinansiering af elektroniske medier nu er ændret.

Partierne håber, at reklameindtægtsmuligheden i lokal-tv vil bidrage til den tiltrængte større mangfoldighed på området. Partierne har med loven villet indskærpe forbudet mod networking og tilkendegive et ønske om, at forbudet håndhæves, hvorfor vi henviser til ministerens besvarelse af spørgsmål 5, 6 og 7 (optrykt

som bilag til betænkningen). Samtidig har det været væsentligt for partierne at understrege ønsket om, at lokal-tv-stationer med høj egenproduktion skulle belønnes i forhold til stationer med ringe egenproduktion. På baggrund af de erfaringer, der frem til lovrevisionen i folketingsåret 1990-91 gøres på lokal-tv-området, vil partierne til den tid overveje muligheden for at give egenproduktionen en endnu tydeligere vægt ved tildeling af reklameminutter.

Hvad TV 2 angår, ønsker partierne at fremhæve, at TV 2's reklameselskab, TVR, har oplyst, at tre blokke i stedet for to i sig selv vil betyde en merindtjening til tv-stationen, således at forbrugerne, uden at det koster ekstra licenskroner, får mere fjernsyn og kvalitet.

Endelig ønsker partierne at fremhæve, at i lyset af, at TV 2-loven skal revideres om kun godt et år, har vi valgt at koncentrere kræfterne om hurtigt at skabe flertal for de mest påkrævede ændringer. Det betyder imidlertid ikke, at andre emner nu er glemt, hvilket f.eks formuleringen om sponsorerede udsendelser viser.

Et andet mindretal inden for flertallet (Socialdemokratiets medlemmer af udvalget) udtaler:

På baggrund af de løfter, der blev givet lokal-tv om, da loven om reklamer i lokal-radioerne blev behandlet i juni 1988, at reklamer i lokal-tv ville blive tilladt fra 1. marts 1989, finder Socialdemokratiet det rigtigt, at lokal-tv nu får tilladelse til at bringe reklamer som led i deres finansiering.

Socialdemokratiet finder fortsat, at reklamefinansiering ikke alene er et tilstrækkeligt finansieringsgrundlag for hverken lokalradioer eller -tv, fordi det ikke imødekommer mindre og ikke-kommercielle stationers eksistensgrundlag.

På den anden side har vi måttet erkende, at det ikke med det nuværende Folketings sammensætning er muligt at gennemføre en bedre og delvis offentlig finansieringsform for de lokale medier. Socialdemokratiet var imod den lokalradiofond med en 10 pct.-afgift, som blev etableret for lokalradioerne, fordi omgælsesmulighederne var for store og på grund af den bureaukratiske administration. Vore synspunk-

ter har vist sig at være rigtige. Derfor har vi ikke ønsket, at der for lokal-tv's vedkommende blev etableret en tilsvarende fond og afgift.

Derimod mener Socialdemokratiet, at de lokale mediers betaling for tjenesteydelser fra telefonselskaberne og fra Statens Teletjeneste bør billiggøres og navnlig fritages for de aktuelle planlagte store stigninger. Derfor er vi tilfredse med, at kommunikationsministeren over for udvalget har givet løfte om en redegørelse om dette forhold med henblik på en billiggørelse af disse tjenesteydelser til lokalradioer og -tv.

Socialdemokratiet er meget tilfreds med, at regeringen trækker forslaget om sponsorering af udsendelserne i TV 2 tilbage og præciserer, at den ekstra reklameblok i TV 2 skal placeres imellem to udsendelser på aftensendefloden. Vi mener, at det er betænkeligt, at der tillades en yderligere drastisk kommerialisering af TV 2, og navnlig, at der finder en afgørende konkurrenceforvridning sted i forhold til Danmarks Radio.

I øvrigt finder vi, at det nuværende meget beskedne erfaringsgrundlag med reklamer i TV 2 ej heller berettiger til en gennemgribende diskussion og beslutning om TV 2's organisation og finansiering, men at det bør vente til den berammede revision i folketingsåret 1990-91.

Derfor kan Socialdemokratiet stemme for lovforslaget med de af kommunikationsministeren stillede ændringsforslag.

Et mindretal (Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af kommunikationsministeren under nr. 2 og 9 stillede ændringsforslag og de af mindretallet under nr. 3, 6 7 og 8 stillede ændringsforslag.

Mindretallet ønsker at bemærke, at det er overflødigt at revidere loven om TV 2 så hurtigt efter dens ikrafttræden. På det foreliggende grundlag er det nemlig ikke muligt at vurdere, hvorvidt TV 2 vil kunne eksistere videre på de betingelser, som loven stiller for dets virksomhed. Hvis TV 2 f.eks. havde skønnet rigtigt og ikke placeret sine nyhedsudsendelser på præcis samme tidspunkt som Danmarks Radios ny-

hedsudsendelser, ville det måske slet ikke være kommet i en situation, hvor annoncørerne på grund af lave seertal ville have overvejet at nedsætte deres reklameudgifter i forhold til tv-mediet.

Mindretallet finder endvidere, at flertallet med dette lovforslag overlader lokal-tv til en død i stilhed. De reklameindtægter, som man for ikke at tage reklamepenge fra TV 2 vil give lokal-tv-stationerne mulighed for at opnå, er så begrænsede, at de næppe vil kunne sikre en blot kummerlig overlevelse for de fleste stationer. Rent bortset fra, at SF tager afstand fra at kommercialisere de lokale medier med reklameindtægter, så forekommer lovforslaget her at være et udtryk for, at flertallet i det store og hele er ligeglad med lokal-tv-stationernes muligheder og indsats i lokalmiljøet. Havde man ment noget andet, burde man for længst have udformet en offentlig støtteordning, der gav både lokalradioer og lokal-tv-stationer muligheder for at blive kulturelle »kraftcentre« i lokalsamfundene.

Et *andet mindretal* (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet under nr. 1 og 4, det af kommunikationsministeren under nr. 5 og det af et mindretal under nr. 6 stillede ændringsforslag.

Fremskridtspartiet så helst et helt frit tv-reklamemarked, hvor såvel Danmarks Radio og TV 2 som de lokale tv-stationer kan finansiere deres udsendelser ved hjælp af reklameindtægter og sponsoraftaler.

Imidlertid mener det store folketingsflertal, at det bedst ved, hvad folk kan tåle af reklamer i tv, og derfor fortsætter man med offentlig styring, kontrol og forbud.

Fremskridtspartiet har med sine ændringsforslag fjernet de to værste ting ved lovforslaget.

Når Fremskridtspartiet indstiller lovforslaget til vedtagelse, betyder det ikke, at Fremskridtspartiet giver samtykke til TV 2's fortsatte eksistens under de nuværende forhold. Fremskridtspartiet accepterer først TV 2 den dag,

stationen er helt fri af tvangslicens og skatteydermidler.

At regeringen har valgt Socialdemokratiet som samarbejdspartner på dette lovforslag om reklamer i lokal-tv viser, at de ellers erklærede borgerlige og liberale partier Venstre og Det Konservative Folkeparti ikke vil tillade frihed og selvforvaltning hos befolkningen, når det kommer til konkrete initiativer.

Trangen til offentlig kontrol og styring er der fortsat.

Det er selvfølgelig skuffende for Fremskridtspartiet, at udviklingen er blevet den aktuelle. Den 24. juli 1988 indgik Fremskridtspartiet et forlig med regeringen om, at der skulle indføres reklamer i lokal-tv fra 1. marts 1989. Det forlig brød regeringen groft. Derefter lovede regeringen, at de med dette lovforslag ville tillade reklamer i lokal-tv fra 1. april 1989.

Igen blev de gode lokale kræfter holdt for aprilsnar. Der skete intet. Den tredje bannerflugt foretog regeringen, da den den 5. april 1989 indgik forlig med Socialdemokratiet.

Folketinget har et ikke-socialistisk flertal bestående af 6 partier, men regeringen vælger bestandig at se til venstre i salen, når der skal indgås forlig.

Ændringsforslag

Til § 1

Af et *mindretal* (FP):

1) I den under nr. 2 foreslåede nye affattelse af § 3 b, stk. 1, indsættes som nyt *sidste pkt.*:

»Udvidelser af fællesantenneanlæg og andre kabelanlæg, som følge af oprettelsen af nye lokale eller regionale tv-stationer, skal ske i samråd med brugerne.«

Af *kommunikationsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af FP):

2) Nr. 21 udgår.

Af et *mindretal* (SF):

3) I det under nr. 24 foreslåede nye § 19 b, stk. 4, udgår nr. 2.

Af et *mindretal* (FP):

4) Det under nr. 24 foreslåede nye § 19 b, stk. 4, nr. 2, affattes således:

»2) Inden for lokal fjernsynsvirksomhed 10 pct. af den del af den daglige sendetid, der anvendes til udsendelser af egenproduktion eller udsendelser, som har tilknytning til det lokale område. Hver tilladelseshaver må maksimalt udsende to reklameblokke pr. dag, svarende til maksimalt 10 minutter.«

Af *kommunikationsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af SF):

5) Det under nr. 24 foreslåede nye § 19 b, stk. 4, nr. 2, 1. pkt., affattes således:

»Inden for lokal fjernsynsvirksomhed 10 pct. af den del af hver tilladelseshavers daglige sendetid, der anvendes til udsendelser af egenproduktion eller udsendelser, som har tilknytning til det lokale område.«

Af et *mindretal* (SF), tiltrådt af et *mindretal* (FP):

6) I det under nr. 24 foreslåede nye § 19 c, stk. 2, ændres »fjernsyn« til: »TV 2«.

Af et *mindretal* (SF):

7) I den under nr. 24 foreslåede nye § 19 e ændres i stk. 3, 2. pkt., og i stk. 4, 1. pkt., ordene »lokal radio- eller fjernsynsvirksomhed« til: »lokal radiovirksomhed«.

8) Efter nr. 24 indsættes som nyt nummer:
»01. Efter kapitel 3 a indsættes:

»Kapitel 3 b

Finansiering af lokal fjernsynsvirksomhed

§ 19 f. På de årlige finanslove afsættes 50

mio. kr. til støtte for lokal fjernsynsvirksomhed.«

Til § 2

Af *kommunikationsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af FP):

9) Datoen »1. april 1989« ændres til: »1. maj 1989«.

Bemærkninger

Til nr. 1

Forslagsstilleren finder ikke, at det er rimeligt, at antenneforeninger og kabelsammenslutninger tvinges til at udvide deres sendenet og tekniske udstyr, hver gang der opstår en ny lokal tv-station.

Lokale tv-stationer kan også gå konkurs, og i den situation kan antenneforeninger m.v. komme til at foretage mange uønskede fejlinvesteringer, hvis der er tale om et påbud.

Ændringsforslaget betyder, at brugerne af fællesantenneanlægget eller kabelanlægget får medindflydelse på, om de overhovedet ønsker at modtage tv fra de nye stationer.

Til nr. 2

Det foreslås, at lovforslagets § 15 w, stk. 2, udgår, således at kommunikationsministeren ikke nu får mulighed for at fastsætte regler om, hvorledes udsendelser, hvortil der ydes tilskud, kan indgå i TV 2's udsendelser.

Når der er sket en afklaring af spørgsmålene vedrørende sponsorering på europæisk plan, vil der efter forudgående høring af Danmarks Radios og TV 2's bestyrelser over et udkast til regelsæt blive fremsat forslag til lov om sponsorering i tv.

Til nr. 3, 7 og 8

SF har flere gange sammen med Socialdemokratiet eller alene fremsat forslag om en offentlig finansiering af lokalradio og lokal-tv. Baggrunden for disse forslag og for nærværende ændringsforslag er, at lokalradio og lokal-tv,

der er uafhængigt af kommerciel støtte, kan være en kulturel berigelse af lokalsamfundet. De kan informere de lokale borgere om begivenheder og aktiviteter dér, hvor de bor, og de kan være talerør for mange børn og voksne, som ikke har adgang til de landsdækkende eller regionale medier.

Ændringsforslagene indebærer, at der årligt stilles 50 mio. kr. til rådighed til støtte for de lokal-tv-stationer, som bringer meget lokalt stof, men som i øvrigt økonomisk står svagt. Det er en forudsætning for tildeling af tilskud, at stationen selv via støtteforening, kommunale tilskud, foreningstilskud eller lignende kan godtgøre den lokale interesse for virksomheden. Udgangspunktet for tildelingen bør i øvrigt være, at der til lokalt stof pr. sendetime bevilges 5.000 kr. Beløbene reguleres på de årlige finanslove.

Til nr. 4

Ændringsforslaget betyder, at de lokale tv-stationer får en ærlig chance for at finansiere deres virksomhed gennem reklameindtægter. Regeringens forslag om maksimalt 5 minutters reklame pr. sendedag betyder, at sekundprisen bliver meget høj, når de 5 minutter skal finansiere hele stationen. Derved afskærer man de lokale handlende osv. fra at kunne betale reklameindslag. Tilbage er der så kun de store landsdækkende firmaer, hvis reklamebudgetter regeringen ellers gerne så anvendt på TV 2.

Ændringsforslaget, der giver adgang til 10 minutters reklame – dog maksimalt 10 pct. af egenproduktionen – betyder, at sekundprisen falder, og at annoncørgrundlaget bliver væsentligt udvidet, hvilket kun kan være i alles interesse.

Til nr. 5

Det foreslås, at den andel af sendetiden i lokal-tv, som må anvendes til reklamer, hæves fra 5 pct. til 10 pct. af den del af sendetiden, som medgår til udsendelse af egen produktion og lokalt stof. Samtidig præciseres det, at bestemmelsen vedrører den enkelte tilladelseshavers adgang til at sende reklamer.

Til nr. 6

Det forekommer urimeligt, at lokal-tv-stationerne skal miste de indtægter, de kan få ved at sælge sendetid til politiske partier, religiøse bevægelser, stedlige organisationer m.v. En sådan virksomhed kan efter SF's mening ikke opfattes som reklame, men må defineres som informationsvirksomhed.

Til nr. 9

Det foreslås, at tidspunktet for lovens ikrafttræden ændres fra den 1. april til den 1. maj 1989, der vil være det tidligste praktisk mulige tidspunkt.

Ole Bernt Henriksen (KF) Connie Hedegaard (KF) Flemming Jensen (KF)

Povl Brøndsted (V) Helge Sander (V) nfm. Behnke (FP) Marianne Jøved (RV)

Duetoft (CD) Lysholm Christensen (KRF) Hanne Andersen (S) Søren Hansen (S)

Qvist Jørgensen (S) Lissa Mathiasen (S) Jimmy Stahr (S) Birthe Hansen (SF)

Ingerlise Koefoed (SF) fmd. Stilling (SF)

Nogle af udvalgets spørgsmål til kommunikationsministeren og dennes svar herpå*Spørgsmål nr. 5:*

»Ministeren bedes redegøre for begrebet »network« i forbindelse med radio- og tv-virksomhed.«

Spørgsmål nr. 6:

»Ministeren bedes redegøre for, hvad der menes med »network«-samarbejde i lovens bemærkninger.«

Spørgsmål nr. 7:

»Ministeren bedes nærmere redegøre for baggrund og konsekvenser af ændringerne og bemærkningerne vedrørende network.«

Svar:

Med begrebet network sigtes der til den form for fast samarbejde med deltagelse af flere sta-

tioner, som resulterer i, at disse udsender de samme programmer.

Lovforslagets præcisering af forbudet mod denne form for samarbejde er en præcisering af gældende ret.

Der lægges ikke op til et forbud mod samarbejde i almindelighed, men kravet er, at den enkelte tilladelsesindehaver under alle omstændigheder skal bevare sin fulde redaktionelle frihed. Der kan således ikke indgås aftaler, som indskrænker denne frihed. Dette hindrer ikke, at flere tilladelsesindehavere kan danne en forening, f.eks. med henblik på at foretage gunstige programindkøb.

Fysisk network i form af samtidig udsendelse af identiske programmer vil fortsat være forbudt. Det samme gælder med hensyn til udsendelser, der blot foregår med en mindre tidsforskydning, dvs. en form for omgåelse af forbudet mod samtidig udsendelse.